LIBRIS We know books

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Dumitra Radu • Mihaela Ada Radu • Alina Perţea

MUZICĂ ȘI MIȘCARE

Manual pentru clasa a IV-a



Aramis

AROBS Transilvania Software

București, 2021

LIBRIS | We know books

CUPRINS

Imnul de Stat al României – *Deșteaptă-te, române!*, după Anton Pann 3
Competențe generale și specifice 6
Instrucțiuni de utilizare a manualului 8

Unitatea 1 – Timbrul. Dinamica

Timbrul. Sunete din mediul înconjurător, sunete vocale, sunete instrumentale 10
Dinamica. Nuanțe 14
Recapitulare 18
Evaluare 20

Unitatea 2 – Cântarea vocală

Cântarea vocală 22
Cântarea vocală în grupuri mici. Cântarea vocală individuală 26
Recapitulare 30
Evaluare 32

Unitatea 3 – Elemente de limbaj muzical (I)

Portativul, cheia SOL, gama DO 34
Sunetele și notele de la SOL la SOL_2 36
Ritmul – Valori de note – Pătrimea 38
Ritmul – Valori de note – Optimea 40
Măsura de doi timpi 42
Ritmul – Valori de note – Doimea 44
Genuri muzicale. Folclorul copiilor 46
Genuri muzicale. Colindele 48
Recapitulare 49
Evaluare 50

LIBRIS | We know books

Unitatea 4 – Elemente de limbaj muzical (II)

Pauza de un timp. Pauza de o jumătate de timp 52
Măsura de trei timpi 54
Semnele de repetiție 56
Legătura între text și melodie. Strofa și refrenul 58
Măsura de patru timpi. Nota întreagă 61
**Alterații – Diez. Bemol. Becar* 64
Recapitulare 67
Evaluare 68

Unitatea 5 – Cântarea instrumentală

Percuția corporală diversă 70
Orchestra de jucării muzicale. Instrumente muzicale 72
Cântarea cu acompaniament 74
Recapitulare 76
Evaluare 78

Unitatea 6 – Mișcarea pe muzică

Tactarea măsurii. Mișcări sugerate de ritm. Expresivitate, mișcări libere 80
Dansuri populare 82
Dansuri de societate și moderne 83
Recapitulare 85
Evaluare 86
Repertoriu de cântece 87

LIBRIS Vektor books

Unitatea 1 – Timbrul. Dinamica

1. Timbrul. Sunete din mediul înconjurător, sunete vocale, sunete instrumentale

1. • Observați imaginile și imitați sunetele pe care le produc elementele ilustrate.
• Care dintre ele sunt plăcute? Care nu ne plac?










• Realizați exerciții de respirație; intonați vocalize propuse de învățător.



2. Audiați, în varianta digitală, apoi intonați împreună cu învățătorul melodia *Cum vorbesc animalele*.
• Sună diferit vocea de adult față de cea de copil?
• Ce diferențe sunt între ce ați ascultat în varianta digitală și interpretarea voastră?
• Însoțiți cântecul cu mișcări sugestive.

Cum vorbesc animalele
(după auz)

Muzica: Al. Voevidca



Să ne amintim

Tot ce se aude în jurul nostru poartă numele de *sunete*. Unele dintre ele, plăcute auzului, sunt produse de animale. Alte sunete plăcute sunt produse de instrumente muzicale sau de vocea umană cultivată și se numesc *sunete muzicale*. Sunetele neplăcute auzului se numesc *zgomote*.

Fiecare voce sau instrument are o sonoritate proprie, numită *timbru*, prin care se deosebește de celelalte.

După timbru, vocile se diferențiază în *voci de adulți* (femei, bărbați) și *voci de copii*. Instrumentele au și ele timbruri diferite.

EXERSĂM

EBRIS We know books

1. Împărțiți-vă în două grupe, după voci – mai groase sau mai subțiri. Interpretați melodia *Drag mi-e jocul românesc* astfel: prima strofă, o grupă; a doua strofă, a doua grupă; a treia strofă, toată clasa.

- Remarcați diferența de timbru dintre vocile mai groase și cele mai subțiri.
- Acompaniați-vă cu instrumente muzicale de jucărie, menținând ritmul melodiei.

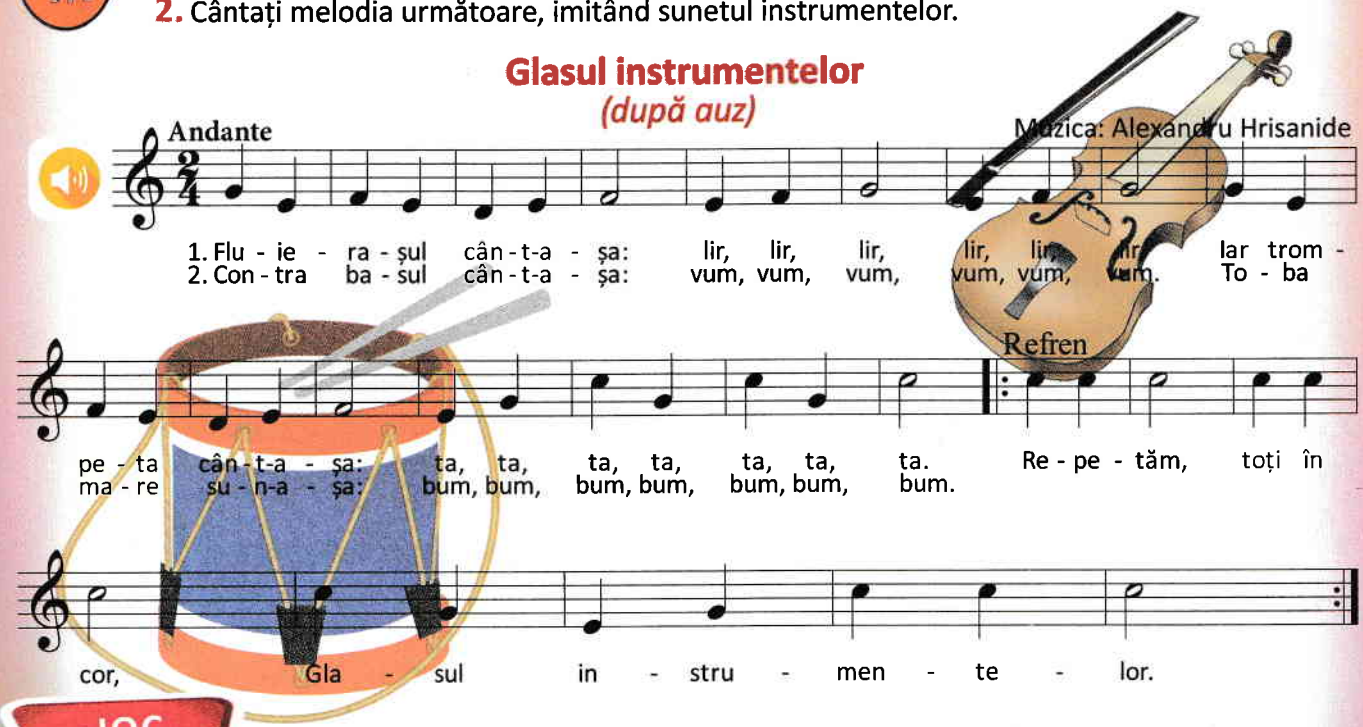
Drag mi-e jocul românesc



- Improvizați mișcări de dans potrivite melodiei.

2. Cântați melodia următoare, imitând sunetul instrumentelor.

Glasul instrumentelor
(după auz)



JOC

Un elev legat la ochi trebuie să ghicească vocea unui copil (coleg) care cântă o melodie.

- Se poate proceda la fel ghicind un instrument folosit de voi.

LIBRIS

AUDIȚIE MUZICALĂ

Wolfgang Amadeus Mozart – *Simfonia nr. 41, „Jupiter”.*

- Identificați instrumentele muzicale pentru diferite fragmente ale melodiei.

3. *Joc colectiv* – **MIMA MUZICALĂ**

Ieșiți pe rând în fața clasei și imitați cântatul la un instrument muzical – plimbarea arcușului pe vioară, bătaia bețișoarelor în tobă, mișcarea mâinilor pe clapele pianului etc. Copilul care va ghici va lua locul celui din fața clasei, imitând și acesta un alt instrument muzical. Alegeți instrumente muzicale cât mai variate.

4. Alcătuiți enunțuri despre imaginile de mai jos, referindu-vă la:

- sunete plăcute;
- sunete din mediul înconjurător;
- sunete neplăcute (zgomote);
- sunete muzicale vocale;
- sunete muzicale instrumentale.









PORTOFOLIU



5. Folosiți materiale reciclabile pentru a confecționa o jucărie muzicală. Prezentați lucrarea colegilor, enumerând pașii pe care i-ați urmat.

trianglu din umeraș metalic

tobă din cutie de conservă și balon

maracas din recipient cu capac și semințe diverse

vioară din carton și sfoară/ sârmă

nai din paie de plastic

LIBRIS We know books

6. Realizați, pe caiet, un tabel asemănător celui dat. Scrieți denumirea fiecărui instrument la care se face referire în versurile de mai jos, în rubrica potrivită. Completați tabelul și cu alte instrumente muzicale (denumire sau desen).

O vioară mică de-aș avea,
O vioară mică mi-ar plăcea,
Toată ziua aș cânta
Multe cântece cu ea.
Dili, dili, dum, dum, dum, dum, dum,
Toată ziua aș cânta
Multe cântece cu ea.



O tobiță mică de-aș avea,
O tobiță mică mi-ar plăcea,
Toată ziua aș cânta
Multe cântece cu ea.
Bum, bum, bum, bum, bum, bum bum, bum, bum,
Toată ziua aș cânta
Multe cântece cu ea.

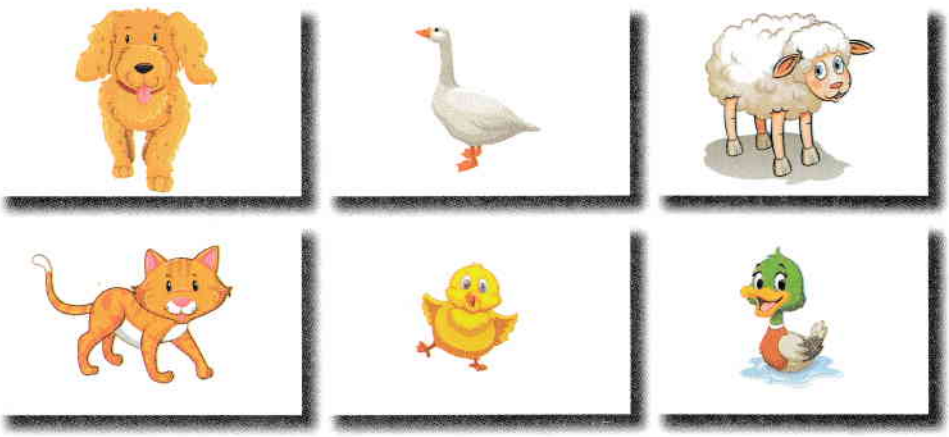


O trompetă mică de-aș avea,
O trompetă mică mi-ar plăcea,
Toată ziua aș cânta
Multe cântece cu ea.
Ta, ta, ta, ta, ta, ta, ta, ta, ta,
Toată ziua aș cânta
Multe cântece cu ea.



Instrumente de percuție	Instrumente cu coarde	Instrumente de suflat

7. Pe rând, în grupe de șase copii, interpretați câte o strofă din cântecul *Cum vorbesc animalele.*



• Vizionați videoclipul cu interpretarea *Duetului pisicilor,* accesând link-ul https://www.youtube.com/watch?v=FJDtCw0MTNU&list=PLHDs9hjT-I4GA3H1sAjvAn80CwAFE-OxsB&index=2&ab_channel=RCADistribution sau scanând codul QR alăturat.

8. Căutați și citiți *Legenda privighetorii.* Realizați desene potrivite pe care să le expuneți în clasă.

LIBRIS We know books

Unitatea 1 – Timbrul. Dinamica

2. Dinamica – nuanțe

Să ne amintim

Cântecele se deosebesc între ele prin *tăria* cu care sunt interpretate, adică prin *intensitate* sau *nuanță*.

Nuanțele se indică fie la începutul cântecului, fie pe parcurs, cu anumite cuvinte sau cu anumite litere, numite *termeni de nuanță*:

încet (cu voce slabă) → ***p*** (piano)

tare (cu putere) → ***f*** (forte)

potrivit de tare → ***mf*** (mezzo-forte)

ȘTIAI CĂ...?

În muzică sunt folosite anumite cuvinte de origine italiană care indică intensitatea (tăria) cu care vor fi interpretate cântecele. Acestea sunt:

Piano ***p*** → încet

Forte ***f*** → tare

Mezzo-forte ***mf*** → nu prea tare

Fortissimo ***ff*** → foarte tare

Mezzo-piano ***mp*** → nu prea încet

Pianissimo ***pp*** → foarte încet

EXERSĂM



1. Interpretați cântecele următoare, respectând indicațiile de interpretare.



Toba

mf (potrivit de tare)



1. To - ba ma - re su - nă ta - re; Bum, bum, bum, bum, bum, bum,
2. Mer-gem toți, ca la pa - ra - dă, Bum, bum, bum, bum, bum, bum,



Al - tă me - se - ri - e n-a - re, Bum, bum, bum, bum, bum, bum.
Toa - tă lu - mea să ne va - dă, Bum, bum, bum, bum, bum, bum.

LIBRIS We know books

Cântec de leagăn
(după auz)

Muzica: Corneliu Mereș

p (încet)

1. Hai-da, na - ni, pu - iul ma-mii, Hai-da, na - ni, pu - iul ma - mii,

Că ma - ma te-o le - gă - na Și din gu - ră ți-o cân - ta.

Moara
(după auz)

Muzica: Corneliu Mereș

mf (potrivit de tare)

1. Moa-ra ma - ci - nă fă - i - nă Și mo - ra - rul toar-nă-n coș. Mo - ră - ri - ța cân-tă - reș - te
2. Moa-ra ma - ci - nă fă - i - nă, La bru-tar o duc a - poi. Iar bru - ta - rul fa - ce pâi - ne

Și dă boa - be la co - coș. Ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca ti.
Mi - nu - na - tă pen - tru noi. Ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca ti.

Crescător

Ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, Hai la moa - ră, hai, co - pii!
Ta - ca, ta - ca, ta - ca, ta - ca, Pof - tă bu - nă, dragi co - pii!

2. Gândiți-vă la ce vă sugerează titlurile cântecelor, apoi stabiliți oral corespondența cu indicațiile de interpretare.

Trageți hora **Nani, nani** **Ține Baba-Iarnă sfat**

p (încet) *mf* (potrivit de tare) *f* (tare)

3. De ce credeți că apare indicația ***Crescător*** la ultimul portativ din cântecul *Moara*? Răspundeți **în perechi.**